

Beslissing klachtencommissie

inzake klacht van mevrouw X

Klacht : 2023/042
Wet : Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)
Datum binnenkomst klacht : 21 december 2023
Datum hoorzitting : 8 januari 2024
Datum beslissing : 9 januari 2024
Datum gemotiveerde beslissing : 18 januari 2024

1. STUKKEN

De klachtencommissie heeft kennisgenomen van:

- Klaagschrift van 21 december 2023
- Uittreksel uit het dossier
- Verweerschrift de heer A van 2 januari 2024

2. KLACHTENPROCEDURE

De klachtenprocedure is begonnen met het klaagschrift van mevrouw X, hierna te noemen klager, van 21 december 2023. Verweerder, de heer A, verpleegkundig specialist, heeft op 2 januari 2024 zijn verweerschrift aan de klachtencommissie toegezonden.

Beklaagde de heer B, psychiater, is tijdens de klachtenprocedure afwezig in verband met vakantie.

In verband met de feestdagen is in overleg met klager besloten de hoorzitting te plannen op de eerste werkdag na de kerstvakantie. Derhalve heeft op 8 januari 2024 de hoorzitting plaatsgevonden, waarbij de volgende personen aanwezig waren:

- *de klachtencommissie:* voorzitter
psychiater-deskundige
lid
- *secretaris:*
- *notulist:*
- *klager:* mevrouw X, die zich in deze heeft laten
bijstaan door de patiëntenvertrouwenspersoon
- *verweerder:* de heer A, verpleegkundig specialist en regiebehandelaar,
bijgestaan door de heer C, verpleegkundige. De heer
B, psychiater, was zo nodig telefonisch bereikbaar.

Tijdens de hoorzitting hebben partijen ieder hun standpunten toegelicht.

3. KLACHT

Klager is het niet eens met de verplichte medicatie die zij krijgt.

4. STANDPUNT VAN PARTIJEN

Het standpunt van klager komt, kort samengevat, neer op het volgende.

Klager krijgt verplichte medicatie: eenmaal per drie weken een depot Cizordinol en dagelijks oraal Aripiprazol en Dekapine. Zij wil deze medicatie niet, omdat zij er incontinent van wordt. Ook is ze van mening dat zij deze medicatie niet nodig heeft, omdat zij niet psychotisch is. Klager woont zelfstandig in een appartement van Vijverhof. Ze heeft een eigen keuken en badkamer. Dit gaat haar goed af. Er wordt door de behandelaar gezegd dat als klager haar medicatie niet inneemt, zij niet goed haar bed uit komt en niet wil gaan douchen, maar volgens klager klopt dit niet. De reden dat klager soms laat doucht is omdat klager al meer dan een jaar problemen heeft met de schoonmaakdienst. Er is iemand die de badkamer schoonmaakt en een andere medewerker die de overige schoonmaakwerkzaamheden doet. Deze komen vaak heel vroeg, zonder aankondiging en op verschillende dagen van de week. Klager voelt zich vaak niet rustig genoeg om te douchen, omdat de schoonmaker dan in haar douche/kamer komt, terwijl zij in haar blootje staat. Dat wil ze niet. Daarom doucht klager zich ook minder.

Verweerder is van mening dat klager de genoemde medicatie nodig heeft. Vanaf eind april 2023 werd een verslechtering van het toestandbeeld van klager gezien. De stemming van klager is dysfoor, ze is dwingend, geagiteerd en veeleisend in contact. Er is verwardheid met een onsamenhangende spraak en chaotisch gedrag. Ze produceert grote hoeveelheid brieven met moeilijk te volgen inhoud. Achterdocht en paranoïde wanen staan op de voorgrond. Ze meent bepaalde bedoelingen te zien in de houding of blikken van de begeleiding, ze bejegent ze dan ook op een vijandige manier. Ze doet bewegingen van de mensen na en is ook narrig naar de medepatiënten. Na het instellen van klager op de huidige medicatie werd een afname van voornoemd gedrag gezien. Met toediening van het depot en het innemen van de orale medicatie gaat het goed met klager; zij kan goed zelfstandig functioneren. Aripiprazol werd in 2018 gestart; de dosering is in de tusseliggende periode verlaagd en het plan is om dit bij een stabiel beeld verder af te bouwen.

Verweerder is van mening dat het niet de bedoeling is dat de schoonmaakdienst onaangekondigd langs komt bij klager. Hierover dienen met elkaar duidelijke afspraken te worden gemaakt.

5. OVERWEGINGEN EN OORDEEL KLACHTENCOMMISSIE

5.1 *De ontvankelijkheid van de klacht*

De klacht van klager richt zich op gedragingen waarop de Wet verplichte ggz van toepassing is. Ingevolge artikel 2 lid 1.2 van het reglement van de klachtencommissie heeft de klachtencommissie tot taak om klachten te behandelen die worden ingediend op grond van de Wet verplichte ggz. Klager is als cliënt van Reinier van Arkel op grond van artikel 1 sub b van het reglement van de klachtencommissie bevoegd tot het indienen van een klacht bij de klachtencommissie. De klacht is schriftelijk en op de juiste wijze ingediend. De klacht van klager is derhalve ontvankelijk.

5.2 *Procedurale waarborgen*

De klachtencommissie overweegt dat uitgangspunt in het gezondheidsrecht het zelfbeschikkingsrecht is. Iedere patiënt mag zelf uitmaken of hij een (be)handeling wel of niet wil

ondergaan. Uitzonderingen op dit zelfbeschikkingsrecht moeten bij wet geregeld zijn. Klager verblijft binnen Reinier van Arkel op grond van een zorgmachtiging. Op de voorgenomen vormen van verplichte zorg zijn de bepalingen ter zake van de Wet verplichte ggz van toepassing. Omdat verplichte zorg een ingrijpende inbreuk is op het zelfbeschikkingsrecht en op de lichamelijke integriteit van de patiënt, dienen er zowel procedurele als inhoudelijke waarborgen in acht worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot het verlenen van verplichte zorg.

De procedurele eisen zijn als volgt vastgelegd in artikel 8:9 Wvvgz:

- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg op schrift is gesteld door de zorgverantwoordelijke en voorzien is van een motivering;
- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg pas is genomen nadat de zorgverantwoordelijke:
 - o zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene
 - o met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd
 - o voor zover de zorgverantwoordelijke geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer-directeur;
- de geneesheer-directeur op de hoogte is gesteld van de beslissing en een afschrift van de beslissing aan betrokkene, de vertegenwoordiger¹ en de advocaat heeft verstrekt en hen schriftelijk in kennis heeft gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en van de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon;
- De zorgverantwoordelijke schriftelijk in het dossier heeft vastgelegd of betrokkene tot een redelijke waardering van zijn/haar belangen in staat is en er sprake is van een van de gevaren of risico's als vermeld in artikel 8:9 lid 4 onder b Wvvgz.

De klachtencommissie heeft geconstateerd dat aan alle procedurele waarborgen is voldaan.

5.3 *Inhoudelijke waarborgen*

Naast de bovengenoemde procedurele waarborgen, zijn ook inhoudelijke eisen in de wet geformuleerd die in acht moeten worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot de toepassing van verplichte zorg. Volgens artikel 2:1 en 3:3 van de Wvvgz kan verplichte zorg worden verleend indien:

- Het gedrag van een persoon als gevolg van zijn psychische stoornis tot ernstig nadeel leidt;
- Er geen mogelijkheden voor zorg op basis van vrijwilligheid zijn;
- Er voor betrokkene geen minder bezwarende alternatieven met het beoogde effect zijn (subsidiariteit);¹
- Het verlenen van verplichte zorg, gelet op het doel van verplichte zorg evenredig is (proportionaliteit);
- Redelijkerwijs te verwachten is dat het verlenen van verplichte zorg effectief is (doelmatigheid);
- De veiligheid van betrokkene, de veiligheid van de hulpverleners en de veiligheid binnen de accommodatie is geborgd (veiligheid).

¹ Indien van toepassing

Met betrekking tot de inhoudelijke criteria voor verplichte zorg constateert de commissie het volgende. Uit hetgeen is vermeld in de beslissing verlenen verplichte zorg, de medische verklaring, het zorgplan, de beschikking van de rechtbank, de rapportages, alsmede gelet op de toelichting van verweerder, is naar het oordeel van de klachtencommissie genoegzaam gebleken dat er sprake is van ernstig nadeel. De verplichte medicatie is, ondanks dat klager incontinentieproblemen ervaart, proportioneel nu klager bij psychische ontregeling angstig, achterdochtig, verward en chaotisch, en veeleisend in contact is. Wanneer de verplichte medicatie niet wordt toegepast, ontstaat er een reëel risico op ernstig nadeel, te weten het oproepen van agressie over zichzelf en verwaarlozing/maatschappelijke teloorgang. Verweerder heeft tevens oog voor afbouw van de Aripiprazol. Er zijn verder geen minder bezwarende alternatieven. Bij de beslissing tot het verlenen van verplichte medicatie is rekening gehouden met de voorwaarden die noodzakelijk zijn om deelname van klager aan het maatschappelijk leven te bevorderen. Bovendien is gebleken dat het momenteel goed met klager gaat. Derhalve is de verplichte medicatie effectief. Tot slot is aan het vereiste van veiligheid voldaan, nu klager woont binnen een klinische woonvoorziening waar 24/7 voldoende kundige zorgverleners aanwezig zijn.

6. **BESLISSING**

De klachtencommissie voornoemd, verklaart de klacht van klager ongegrond.

voorzitter klachtencommissie

Beroep

Betrokkene, de vertegenwoordiger of de zorgaanbieder kan door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift bij de Rechtbank Oost-Brabant beroep instellen tegen onderhavige uitspraak van de klachtencommissie. De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de betrokkene is meegedeeld.